

Riktlinje för ett tobaks- och nikotinfritt Region Jönköpings län

Syfte

Syftet med riktlinjen är tydliggöra värderingar och beslut tagna för ett tobaks- och nikotinfritt Region Jönköpings län.

Omfattning

Riktlinjen gäller för samtliga medarbetare, patienter och besökare inom Region Jönköpings län.

Mål

Målet för samhällets insatser är att minska tobaks- och nikotinbruket.

Ansvar

HR-avdelningen, Folkhälsa och sjukvård - område folkhälsa, Verksamhetsstöd och service - område miljö, Länstrafiken, Region Jönköpings län.

Riktlinje

Region Jönköpings län ska arbeta för att stärka hälsan hos länets alla invånare. Arbetet för att nå en god och jämlik hälsa behöver ske både genom breda och riktade insatser. En del i det arbetet är att förebygga att medarbetare, patienter och besökare brukar tobaks- och nikotinprodukter. Med ett tobaks- och nikotinfritt Region Jönköpings län skapar vi en bättre miljö för alla som besöker, arbetar eller använder våra tjänster. Ingen ska ofrivilligt utsättas för tobak eller nikotin inom Region Jönköpings län.

Som medarbetare i Region Jönköpings län har du möjligheter att påverka den långsiktiga hälsoutvecklingen i länet och genom din kunskap och ditt agerande ses du som en förebild i folkhälsoarbetet, vilket också minskar chansen till nyrekrytering av barn och unga. Genom att uppmuntra ett tobaks- och nikotinfritt län skapar du förutsättningar för hälsovinster i samhället samt bidrar till minskad nyrekrytering.

Medarbetare

I alla möten med patienter, deltagare eller kundnära kontakter ska inga nikotinprodukter förekomma. Detta gäller även snus och så kallat tobaksfritt snus (med undantag för läkemedel).

Rökning får inte ske på arbetstid utan endast på raster eller andra uppehåll under förutsättning att man flexar ut. Rökning inom Region Jönköpings läns verksamhet

får enbart ske på anvisade platser och medarbetare med patientkontakt ska inte röka i sina arbetskläder.

I de fall medarbetaren använder nikotin under arbetstid förväntas chefen i medarbetarsamtalet uppmuntra till att bli fri från beroendet.

Tillsvidareanställda medarbetare erbjuds tobaksavvänjningsstöd individuellt eller i grupp. Denna behandling är avgiftsfri och kan ske på arbetstid. Kostnad för nikotinläkemedel ersätts efter genomgången behandling upp till 1500 kronor. Ersättning betalas ut efter sex månaders nikotinfrihet. Stöd till tobaksavvänjning är skattefri förmån medan ersättning för nikotinläkemedel förmånsbeskattas.

Patienter

Patienter ska erbjudas tobaksavvänjningsstöd individuellt eller i grupp. Från och med 1 januari 2011 är denna behandling kostnadsfri. Patienter i slutenvård och dagsjukvård ska erbjudas gratis nikotinläkemedel under vårdtiden. Patienter som vill röka under sjukhusvistelse ska hänvisas till anvisade rökplatser utomhus. I särskilda fall måste rökningen ses som en omvårdnadsfråga och får lösas på ett professionellt sätt med patientens omvårdnadsbehov i fokus.

Aktuellt tobaks- och nikotinbruk ska journalföras. Tobaksberoende som diagnoskod ska finnas i journalhandlingar. Se PM Journalregistrering av tobaksbruk. Utbildade tobaksavvänjare, med egen avsatt tid för tobaksavvänjning, följer koder enligt mall i Cosmic.

Besökare

Besökare och entreprenörer i Region Jönköping läns lokaler som vill röka ska hänvisas till anvisade rökplatser.

Miljö

Region Jönköping län ansvarar för att arbetstagare och allmänhet inte mot sin vilja utsätts för tobaksrök, ångor från e-cigarett eller liknande produkter i våra lokaler. Användning av dessa produkter är enligt lag förbjuden till exempel i lokaler avsedda för hälso- och sjukvård, på färdmedel i inrikes kollektivtrafik och i restauranger och andra serveringsställen. Det är också förbjudet att använda denna typ av produkter vid entréer till dessa verksamheter eftersom allmänheten har tillgång till dem. Det innebär att Region Jönköpings län genom skyltning tydligt ska informera om förbudet och vid behov ingripa med information och tillsägelser.

Kollektivtrafik

Sedan 1 juli 2019 är det förbjudet enligt lag, att röka i närheten av kollektivtrafik i Sverige. Skillnaden mellan den gamla tobakslagen och lagen som infördes den 1 juli är att rökrestriktionerna flyttade utomhus. Lagen infördes för att alla ska kunna resa med kollektivtrafiken utan att besväras av rök.

Rökförbudet gäller områden i anslutning till kollektivtrafiken, till exempel perronger, busshållplatser och taxizoner. Även andra utomhusområden avsedda

för resenärer så som områden kring biljettautomater och andra försäljningsställen och gångbanor i anslutning till spårområdet omfattas av förbudet. Avståndet ska vara så pass stort att rök från exempelvis en cigarett eller e-cigarett inte påverkar de som uppehåller sig kring eller i de rökfria områdena.

Jönköpings Länstrafik skyltar på hållplatser och bussar om detta, med dekaler som har både pictogram och text som visar att rökning är förbjuden.

Uppföljning

Efterlevnad av riktlinjerna är ett medarbetar- såväl som ett ledningsansvar och bör därför tas upp på arbetsplatsträffar och vid medarbetarsamtal.

Ansvariga

Fastställd av regiondirektören

Reviderad i september 2023, nästa revidering 2026

Folkhälsochef

Annette Frisk

annette.frisk@rjl.se